

На основу члана 8. став 2. тачка 2. Закона о пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 41/2009 и 10/2013 - др. Закон), члана 42. става 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) и члана 18. Правилника о подстицајима за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију воћака, винове лозе и хмеља („Сл. гласник РС“, број 58/17 и 25/18)

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА
расписује

К О Н К У Р С
ЗА ПРОГРАМЕ СЕРТИФИКАЦИЈЕ САДНОГ МАТЕРИЈАЛА И КЛОНСКУ СЕЛЕКЦИЈУ
ВОЋАКА, ВИНОВЕ ЛОЗЕ И ХМЕЉА ЗА 2019. ГОДИНУ

I Предмет уређења

I

Конкурс се односи на подстицање програма сертификације садног материјала и клонску селекцију воћака, винове лозе и хмеља за 2019. годину.

Подстицаји за програме сертификације и клонске селекције су плаћања за одобрене програме подносиоцима пријаве за реализацију тих програма, и то за:

1. припрему терена и изградњу и монтажу мрежаника и/или стакленика са опремом за чување и умножавање садног материјала воћака, винове лозе и хмеља, иницијалних (примарних) биљака, односно биљака предосновне и основне категорије и обављање активности на пословима спровођења тих програма, куповину опреме, реагенаса и индикатор биљака за њихово тестирање и ретестирање и обављања тих активности, а које су све наведене у Прилогу 1 – Списак опреме, активности и других неопходности који се финансирају програмима сертификације, који је одштампан уз овај конкурс и чини његов саставни део, а све у циљу добијања и одржавања садног материјала виших категорија, односно предосновне категорије воћака, винове лозе и хмеља (у даљем тексту: сертификација);

2. једну или више фаза клонске селекције воћака, винове лозе и хмеља, подразумевајући и анализе на присуство регулисаних штетних организама, односно обављање активности на здравственој (фитосанитарној) селекцији и генетичкој селекцији (масовна позитивна и/или негативна клонска селекција за подлоге и домаће створене сорте, индивидуална клонска селекција: предклонска селекција, селекција кандидат клонова и завршно испитивање клонова) (у даљем тексту: клонска селекција) наведене у Прилогу 2 - Списак активности које се финансирају у оквиру програма клонске селекције, који је одштампан уз овај конкурс и чини његов саставни део.

Право на подстицаје за сертификацију, односно клонску селекцију, подносилац захтева може да оствари за 2019. годину за максималан укупан износ до 10.000.000,00 динара.

II

Право на коришћење подстицаја за сертификацију и клонску селекцију, у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју има правно лице и предузетник који испуњава следеће критеријуме:

1) да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу, у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава;

2) да је уписан у Регистар произвођача садног материјала воћака, винове лозе и хмеља, у складу са законом којим се уређује производња садног материјала, као и да

испуњавају услове у погледу спровђења сертификације у складу са посебним прописима којим се уређује ова област.

3) да има лице запослено на неодређено време са седмим степеном стручне спреме пољопривредне струке (смер: воћарство-виноградарство и/или заштита биља), а за послове клонске селекције смера који у свом програму има предмете воћарство (за сертификацију и клонску селекцију воћака), виноградарство (за сертификацију и клонску селекцију винове лозе) и/или прерада грожђа/винарство (за клонску селекцију винских сорти винове лозе), ангажовано на пословима сертификације и/или клонске селекције (у даљем тексту: стручно лице);

4) да је изјавио да по неком другом основу у 2019. години не користи подстицајна средства за сертификацију, односно клонску селекцију која су предмет овог конкурса, односно финансирања;

5) да је предложио активности програма које су у складу са начелима сертификације и клонске селекције, односно прихватљивим активностима из Прилога 3 – Активности које се обављају приликом имплементације програма сертификације и клонске селекције, који је одштампан уз овај конкурс и чини његов саставни део.

Лица из става 1. овог члана имају право на коришћење подстицаја за сертификацију и клонску селекцију за трошкове и активности извршене од 01.01.2019. године, па до 31.03.2020. године.

III

Пријава за програме сертификације садног материјала и клонску селекцију воћака, винове лозе и хмеља за 2019. годину (у даљем тексту: Пријава) подноси се Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управи за аграрна плаћања од 01.09.2019. до 30.09.2019. године.

Пријава се подноси на Обрасцу 1 - Пријава за програме сертификације садног материјала и клонску селекцију воћака, винове лозе и хмеља за 2019. годину, који је одштампан уз овај конкурс и чини његов саставни део.

Уз попуњену Пријаву на Обрасцу 1, подноси се следећа документација:

1) копија уговора о раду, односно други доказни документ за лица ангажована на пословима сертификације и/или клонске селекције и копије диплома о стеченој стручној спреми;

2) рачуни и/или предрачуни којима се доказује да су опрема, неопходности и активности из Прилога 1 – Списак опреме, активности и других неопходности који се финансирају програмима сертификације и Прилога 2 – Списак активности које се финансирају у оквиру програма клонске селекције овог конкурса које су плаћене или се планира њихово плаћање, који гласе на назив подносиоца пријаве на којима су јасно исказане основне цене коштања, ПДВ и укупне цене плаћања опреме, неопходности и активности, као и оверене потврде о преносима средстава или оверени изводи од стране банке, као докази о уплатама по достављеним рачунима. Ако продавац није у систему ПДВ-а тај податак мора да буде јасно наведен на рачуну;

3) отпремнице или јединствене царинске декларације (у случају увоза) које прате рачуне за опрему, неопходности и активности из Прилога 1 и 2;

4) за подносиоце пријава који конкуришу за програме сертификације садног материјала, у случају набавке, односно увоза биљака и неопходног биљног материјала, достављају се резултати лабораторијских анализа и тестирања која су обављена у домаћим овлашћеним или лабораторијама у иностранству.

Сва документа морају да гласе на подносиоца пријаве и прилажу се у оригиналу или као фотокопија, осим документа из тачке 2) и 3) овог члана који се искључиво прилажу у оригиналу или као оверена фотокопија. Документа издата на страном језику морају да буду преведена на српски језик.

IV

Директор Управе за аграрна плаћања образује Комисију која утврђује испуњеност услова за остваривање права на подстицаје из члана 2. и 3. Конкурса и

усклађеност активности из предлога програма са нормама сертификације и/или клонске селекције, односно активностима из Прилога 3 – Активности које се обављају приликом имплементације програма сертификације и клонске селекције.

Комисија утврђује испуњеност услова за остваривање права на подстицаје, утврђује ранг листу подносилаца пријаве на конкурс и даје предлог директору Управе за доделу подстицаја за сертификацију и клонску селекцију.

Пријава и конкурсна документација треба да буде у складу са упутствима из Прилога 4 – Упутство за припрему и спровођење пројеката сертификације и клонске селекције.

Комисија сачињава предлог подносиоца пријава за доделу подстицаја директору Управе. Директор Управе на основу предлога Комисије после извршене инспекцијске контроле код предложених подносиоца пријава, у складу са Законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, решењем утврђује право и закључује Уговор о коришћењу подстицаја којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу коришћења подстицаја (у даљем тексту: корисник средстава).

Уговором из става 4. овог члана нарочито се уређује обим активности, начин њиховог извршавања, износ подстицаја, висина накнаде за покриће трошкова набавке опреме, техничких средстава и биљног материјала, активности на одржавању колекција, активности на спровођењу пројеката и друго, односно износ средстава за покриће трошкова насталих (или који ће настати) реализацијом програма као и остала питања од значаја за извршавање права и обавеза.

Корисник средстава по реализацији подстицаја, а најкасније до 30.06. наредне године доставља Министарству Извештај о реализацији који садржи податке којима доказује да је спровео све планиране активности, као и доказе о наменском коришћењу средстава остварених по основу подстицаја. Уз извештај се достављају рачуни за набавку, односно извршену услугу уз изводе из банке којима се доказује да је извршено плаћање, уговори, решења и др. и изводи из банке којима се доказује да је извршено плаћање за рад, односно ангажовање стручних и других лица, попуњени путни налози (потписани, оверени и са написаним извештајима) са рачунима за купљено гориво и плаћене путарине, обрачун за коришћење сопствених аутомобила, карте за путовање за различите врсте превоза и документација којима се доказује да је извршено путовање (исечци карти) и изводи из банке којима се доказује да извршено плаћање и друга документација којима се доказује да су извршене одређене активности, плаћена роба и/или услуге и друго у складу са прихватљивим трошковима из Прилога 1 и Прилога 2.

Подстицаји се исплаћују из два дела и то:

- 50% по потписивању Уговора из става 4. овог члана;

- 50% по оцени Извештаја из става 6. овог члана од стране Комисије из става 1. овог члана и након извршене инспекцијске контроле.

Кориснику средстава за кога се утврди је давао нетачне податке, да је поступао противно одредбама овог Конкурса или који на било који начин прекрши правила коришћења подстицаја, Управа ће решењем о повраћају подстицаја наложити да у одређеном року изврши повраћај средстава у складу са законом којим се уређује пољопривреда и рурални развој.

V

Пријава по овом конкурс подноси се на адресу:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Управа за аграрна плаћања

Булевар краља Александра бр. 84

11000 Београд

са назнаком „КОНКУРС ЗА ПРОГРАМЕ СЕРТИФИКАЦИЈЕ И КЛОНСКЕ СЕЛЕКЦИЈЕ – 2019“.

VI

Конкурс са прилозима ће бити објављен на званичној интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде www.minpolj.gov.rs, и интернет страници Управе за аграрна плаћања www.uap.gov.rs.

Прилог 1 – Списак опреме, активности и других неопходности који се финансирају програмима сертификације

Ред. Бр.	Опрема / материјал / припрема и/или монтажа / активност	Максимална вредност за исплату (динара)
1.	<p>Изградња и монтажа мрежаника и/или стакленика и објеката за чување и умножавање садног материјала воћака, винове лозе и хмеља:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Профили за конструкцију (клипс); - Врата са мрежама и/или врата са својим деловима; - Антиинсект мреже; - Стаклени, пластични делови и/или делови од других материјала за покривање и заштиту мрежаника; - Фолије за спољашњу и унутрашњу поставку; - Материјал за засену и заштиту; - Опрема и материјали за грејање, хлађење, вентилацију, осветљење и наводњавање; - Саксије, супстарти и земља; - Шљунак за мрежанике, околни простор, путеве, ивичњаци, материјал за бетонирање и армирање и услуга уређења; - Хардвер и софтвер за одржавање температуре, ђубрење водотопивим ђубривима, заливање и орошавање; - Апарати и средстава за дезинфекцију и дезинсекцију; - Столови за расад; - Термокоморе; - Хладњаче; - Машине, опрема и материјали за калемљење и остали ситни делови; - Уређење објеката и просторија за производњу и чување садног материјала; - Уређење путева и простора у околини мрежаника и уништавање домаћина болести и штеточина у околини, крчење околних старих воћњака, винограда и др; - Остали делови и активности на изградњи и монтажи мрежаника и/или стакленика и објеката за чување и умножавање садног материјала воћака, винове лозе и хмеља. 	5.000.000,00
2.	<p>Изградња, адаптација и уређење просторија за тестирање, чување и умножавање биљног материјала, као и куповина опреме и материјала:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ELISA читач; - Термосајклер; - Микроцентрифуга; - Аутоматске пипете; - Лабораторијска опрема, посуде и материјал за тестирање, чување и умножавање биљног материјала; 	5.000.000,00

	<ul style="list-style-type: none"> - Изградња, адаптација и уређење просторија за тестирање и чување биљаних делова (укључујући и хладњаче), изолацију од спољних фактора, као за и чување и припрему реагенаса и куповина опрема и уређаја за постизање и одржавање одговарајуће температуре, светлости, влажности и других услова за обављање активности; - Остали делови и активности на изградњи, адаптацији и уређењу просторија за тестирање, чување и умножавање биљног материјала. 	
3.	<p>3.1. Куповина и чување реагенаса и индикатор биљака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реагенси за ELISA тестове (ELISA китови за детекцију следећих патогена): - <i>Plum pox virus</i> - Complete Kit, - <i>Prune dwarf virus</i> - Complete Kit, - <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Apple chlorotic leafspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Apple mosaic virus</i> - Complete Kit, - <i>Apple stem grooving virus</i> - Complete Kit, - <i>Apple stem pitting virus</i> – Complete Kit, - <i>Myrobalan latent ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Grapevine fanleaf virus</i> - Complete Kit, - <i>Grapevine leafroll associated virus 1</i> - Complete Kit, - <i>Grapevine leafroll associated virus 3</i> - Complete Kit, - <i>Tomato black ring virus</i> - Complete Kit, - <i>Tomato ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Tobacco ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Raspberry ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Strawberry latent ringspot virus</i> - Complete Kit, - <i>Arabis Mosaic Virus</i> - Complete Kit; - ELISA китови за детекцију патогена јагодастих врста воћака и др; - Реагенси за молекуларну детекцију вируса, фитоплазми, вироида RT-PCR и PCR методама: - Реверзна транскриптаза, - Таq полимераза, - DNK маркери, - Агароза, - dNTPs - Рандом прајмери, - Специфични прајмери; - Други реагенси; <p>3.2. Дрвенасте индикатор биљке у складу са шемама сертификације:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Род <i>Malus</i> <i>Malus domestica</i> cv. Lord Lambourne, <i>Malus domestica</i> cv. Virginia Crab, <i>Malus domestica</i> cv. Gravensteiner, 	3.000.000,00

	<p><i>Malus platycarpa</i>, <i>Malus sylvestris</i> R12740 7A, <i>Malus micromalus</i> GMAL273 и др; - Родови <i>Pyrus</i> и <i>Cydonia</i> <i>Pyrus communis</i> cv. Jules d'Arolles, <i>Pyrus communis</i> cv. Doyenne du Comice, <i>Pyrus communis</i> A20, <i>Pyronia veichii</i>, <i>Cydonia oblonga</i> C7/1 и др; - Род <i>Prunus</i> <i>Prunus serrulata</i> cv. Kwanzan, <i>Prunus serrulata</i> cv. Shirofugen, <i>Prunus persica</i> cv. GF305, <i>Prunus persica</i> cv. Elberta и др; - Род <i>Vitis</i> <i>Vitis rupestris</i> St George, <i>Vitis vinifera</i> cv Caberne Franc, <i>Vitis vinifera</i> cv Pinot Noir, <i>Vitis vinifera</i> cv Chardonnay, LN 33 (Couderc 1613 x <i>Vitis berlandieri</i>), Kober 5BB (<i>Vitis berlandieri</i> x <i>Vitis riparia</i>), Baco 22A и др.</p>	
4.	<p>Активности на идентификацији и припреми биљног материјала, слање, транспорт (одношење и/или доношење), достава и др. биљног материјала (активности укључују и путне трошкове стручних и других лица ангажованих код подносиоца захтева и/или лица лабораторија која раде истраживања, узорковање, припрему и обраду узорака, трошкове њиховог смештаја, исхране и дневница и коришћења апаратура, опреме и средстава за истраживања, припрему узорка, узорковање, обраду и чување узорка, коришћење објекта за чување и припрему материјала и слично)</p>	4.000.000,00
5.	<p>Анализе на присуство регулираних штетних организама, анализе идентификације сорти и/или клонова применом различитих техника укључујући и методе молекуларних маркера, анализе параметара квалитета и друго од стране овлашћених домаћих организација или страних званичних организација (активности укључују и путне трошкове стручних и других лица ангажованих код подносиоца захтева и/или лица лабораторија која раде тестирања и анализе или припрему и достављање биљног материјала, трошкове њиховог смештаја, исхране и дневница и коришћења лабораторијских апаратура и средстава, објекта за одлагање узорака, припрему материјала и слично)</p>	5.000.000,00
6.	<p>Трошкови израде писаних материјала и организације информативних кампања и предавања</p>	1.000.000,00

Неприхватљиви трошкови су:

- трошкови активности на припреми предлога пројекта,
- трошкови настали пре 01.01.2019. године,
- порези, укључујући и порез на додату вредност, царинске, увозне и остале административне таксе,
- заостали дугови и камате,
- ставке које се већ финансирају из других извора,
- трошкови куповине половне опреме, механизације и материјала,
- набавка предметне инвестиције из Табеле путем лизинга, цесије, компензације, асигнације или на други начин који представља гашење обавезе путем пребијања дугова
- плаћање истих особа по различитим основама у оквиру реализације једног пројекта (једно лице може обављати више различитих функција и активности, нпр. руководилац пројекта и стручно лице/предавач на пројекту, али не може бити плаћено из буџета пројекта по оба основа, већ само по једном),
- исплата хонорара лицима која су запослена у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и националним и локалним органима управе, посебним организацијама и органима у саставу Министарства и националним или локалним органима управе,
- трошкови угоститељских услуга ван организованих догађаја предвиђених пројектом, осим ако ће бити посебно прецизирани уговором,
- трошкови амортизације возила (осим код коришћења сопственог аутомобила физичког лица за службене сврхе).

Прихватљиви трошкови су: трошкови неопходни за реализацију пројекта, односно активности на сертификацији, настали током 2019. године и касније током реализације пројекта до 31.03.2020. године, који су проверљиви и подржани валидном финансијском документацијом.

Прилог 2 – Списак активности које се финансирају у оквиру програма клонске селекције

Ред. бр.	Опрема / материјал / активност	Максимална вредност за исплату (динара)
1.	<p>1.1. Трошкови за анализе и тестирања од стране овлашћених лабораторија / институција у циљу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - утврђивања одсуства патогена, - утврђивања сортне исправности, односно идентификације сорти и/или будућих клонова и анализу генетске варијабилности применом различитих техника (морфолошке дескрипције, применом метода молекуларних марека и дрго), - утврђивања параметара квалитета плодова и производа од плодова воћака, винове лозе и хмеља (поред трошкова анализе, активности укључују и путне трошкове стручних и других лица ангажованих код подносиоца пријаве и/или лица лабораторија која раде истраживања, узорковање, припрему и обраду узорака, трошкове њиховог смештаја трошкове, исхране и дневница и коришћења апаратура и средстава за истраживања, припрему узорка, узорковање, обраду и чување узорка, коришћење објеката за чување и припрему материјала и слично); <p>1.2. Ослобађање од вируса верификованим методама (термотерапија и сл.) (поред трошкова анализе, активности укључују и путне трошкове стручних и других лица ангажованих код подносиоца пријава и/или лица лабораторија која раде истраживања, узорковање, припрему и обраду узорака, трошкове њиховог смештаја трошкове њиховог смештаја, исхране и дневница и коришћења апаратура и средстава за истраживања, припрему узорка, узорковање, обраду и чување узорка, коришћење објеката за чување и припрему материјала и слично).</p>	5.000.000,00
2.	<p>Трошкови за теренски и административни рад на предклонској селекцији, односно на извршењу припремних активности у почетној / припремној фази, утврђивању распростирања старих и других засада погодних за клонску селекцију, њиховом мапирању у геоинформационом систему и изради стручних публикација са мапама засада и слично, на израду детаљних планова за рад на терену, обиласку и утврђивању површина засада и посети произвођача власника таквих засада, маркирању таквих засада посебним обележјима, утврђивању</p>	6.000.000,00

	вредности потенцијалног материјала за будућу клонску селекцију и одређивање приоритетних засада, на морфолошкој, генетској и другој идентификацији сорти, генетичкој и здравственој (фитосанитарној) клонској селекцији (трошкови обухватају и путне трошкови, смештај, исхрану и дневнице направљене у циљу предклонске селекције, клонске селекције, анализа и тестирања и друго)	
3.	Трошкови за припрему земљишта, куповину и постављање наслона и заштитних мрежа, умножавање биљног материјала, производњу садница, тестирање и ретестирање биљака, чување биљака, постављање и извођење огледа за изучавање и признавање нових клонова, чување (конзервацију), гајење и тестирање нових клонова и др.	6.000.000,00
4.	Трошкови израде писаних материјала и организације информативних кампања и предавања	1.000.000,00

Неприхватљиви трошкови су:

- трошкови активности на припреми предлога пројекта,
- трошкови настали пре 01.01.2019. године,
- порези, укључујући и порез на додату вредност, царинске, увозне и остале административне таксе,
- заостали дугови и камате,
- ставке које се већ финансирају из других извора,
- трошкови куповине половне опреме, механизације и материјала,
- набавка предметне инвестиције из Табеле путем лизинга, цесије, компензације, асигнације или на други начин који представља гашење обавезе путем пребијања дугова
- плаћање истих особа по различитим основама у оквиру реализације једног пројекта (једно лице може обављати више различитих функција и активности, нпр. руководиоца пројекта и стручно лице/предавач на пројекту, али не може бити плаћено из буџета пројекта по оба основа, већ само по једном),
- исплата хонорара лицима која су запослена у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и националним и локалним органима управе, посебним организацијама и органима у саставу Министарства и националним или локалним органима управе,
- трошкови угоститељских услуга ван организованих догађаја предвиђених пројектом, осим ако ће бити посебно прецизирани уговором,
- трошкови амортизације возила (осим код коришћења сопственог аутомобила физичког лица за службене сврхе).
- трошкови амортизације возила (осим код коришћења сопственог аутомобила физичког лица за службене сврхе).

Прихватљиви трошкови су: трошкови неопходни за реализацију пројекта, односно активности на сертификацији, настали током 2019. године и касније током реализације пројекта до 31.03.2020. године, који су проверљиви и подржани валидном финансијском документацијом.

Прилог 3 – Активности које се обављају приликом имплементације програма сертификације и клонске селекције

Активности које се обављају приликом сертификације садног материјала воћака, винове лозе и хмеља

Сертификација садног материјала воћака, винове лозе и хмеља мора бити у складу са посебним прописом којим се уређује производња садног материјала воћака, винове лозе и хмеља.

Минимални захтеви за мрежанике, односно заштићене објекте

Минимални захтеви за мрежанике, односно заштићене објекте чија се набавка и монтажа, заједно са пратећом опремом финансира пројектима сертификације су следећи:

Мрежаник мора бити са дуплим вратима и са мрежом одговарајуће максималне величине мреже и/или са другим материјалима који не дозвољавају улазак инсеката.

Врата се морају закључавати.

Вода за наводњавање не сме бити контаминирана и директно коришћена из неодговарајућих извора.

Под мора бити од инертног материјала (бетон, шљунак и сл.).

На уласку у мрежаник мора постојати дезобаријере.

Оруђа за калењење и друго морају бити дезинфикована пре употребе за сваку биљку појединачно.

Обућа мора бити чиста и без земље на њој, као и постављена (прекривена) минимално назувцима.

У мрежанику је забрањено пушење и уношење хране и пића.

У мрежанику је забрањен улазак неовлашћеним лицима и лицима без пратње стручних лица.

Мрежаник мора бити обезбеђен јасним списком правила у смислу шта се сме обављати, а шта је забрањено.

Супстрат мора бити стерилисан и слободан од честица земље за јагодасте воћне врсте, а за дрвенасте воћне врсте је дозвољена примена стерилисаног супстрата, односно земље.

Контејнери (саксије) за гајење биљака морају бити нови или дезинфиковани, а уколико се користи стиропор, при свакој примени се мора користити искучиво нов.

Материјал за транспорт биљака мора бити нов или дезинфикован.

Контејнери (саксије) морају бити изоловани од земље, а потребно је да по могућству буде по једна биљка у сваком контејнеру.

Свака сорта/подлога/клон се мора обележити и јасно одвојити од других.

Довољан размак између биљака мора бити толики да се оне међусобно не додирују.

Обавезна је редовна заштита биљака, као и вођење евиденције о тим активностима, а забрањено је коришћење средстава за заштиту биља која могу да маскирају симптоме присуства регулисаних штетних организама.

Потребно је избегавати прскање воде током заливања, а ако се користи капиларна мрежа за заливање под земљом, иста мора бити нова.

Све операције се морају изводити на такав начин да нема непотребних повреда на биљкама.

Код одређених биљних врста, цветове је потребно уклањати пре отварања.

Места за складиштење садног материјала произведеног у мрежаницима морају бити адекватна, односно хладна и мрачна.

Активности које се обављају приликом клонске селекције воћака, винове лозе и хмеља

Активности предложених програма на клонској селекцији се морају односити на поступак којим се из популације сорти и подлога воћака, винове лозе, односно хмеља издвајају потенцијални клонови код којих су уочене позитивне промене производних особина и

подразумева истовремену генетичку и здравствену (фитосанитарну) селекцију. Пројекти треба да буду сажети, односно конкретни и описани на тај начин да се јасно види да се познаје процедура клонске селекције, као и фокусирани на једну врсту или сорту воћака или винову лозу или хмељ.

Здравствена (фитосанитарна) селекција

Активности предложених програма на здравственој селекцији (избору здравих клонова) се морају спровести на тај начин да је крајњи резултат добијање здравог садног материјала клонова, као и на такав начин да се врши истовремено са генетичком селекцијом (избор позитивних мутаната).

Здравствена (фитосанитарна) селекција подразумева прелиминарни одабир сортно исправних здравих јединки, односно биљака, тј. биљака без симптома болести које могу изазвати вируси и/или вирусима слични организми (фитоплазме, виroidи) који се преносе вегетативним размржавањем биљака. Овде се мисли на регулисане штетне организме назначене у одговарајућим шемама сертификације, а који умањују позитивне производне особине сората или доприносе повећању фенотипске варијабилности унутар популације сорти воћака, винове лозе, односно хмеља.

Пре умржавања, прелиминарно одабране иницијалне (примарне) биљке се у поступку сертификације морају тестирати на присуство наведених регулисаних штетних организама званично препорученим методама, да би се поуздано потврдило њихово одсуство у биљном материјалу и прелиминарно одабрана биљка означила као иницијални (примарни) материјал који се укључује у шему сертификације у заштићеном простору.

Резултати тестирања коштичавих врста воћака (трешња, вишња, кајсија, бресква/нектарина и шљива) морају бити негативни на следеће вирусе: *Plum pox virus*, *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus*, *Apple mosaic virus*, *Apple chlorotic leafspot virus*, *Myrobalan latent ringspot virus* (само шљива), *Cherry green ring mottle virus* (само трешња и вишња), *Strawberry latent ringspot virus* (само бресква); виroidе: *Peach latent mosaic viroid* (само бресква/нектарина) и фитоплазме: *Candidatus phytoplasma prunorum*.

Резултати тестирања јабучастих врста воћака (јабука, крушка и дуња) морају бити негативни на следеће вирусе: *Apple mosaic virus* (само јабука), *Apple stem pitting virus*, *Apple stem grooving virus*, *Apple chlorotic leafspot virus*; виroidе: *Apple scar skin viroid* (само јабука) и *Pear blister canker viroid* (само крушка и дуња); и фитоплазме: *Candidatus phytoplasma mali* (само јабука) и *Candidatus phytoplasma pyri* (само крушка и дуња).

Резултати тестирања јагодастих врста воћака (рибизла, јагода и малина) морају бити негативни на следеће вирусе: рибизла: *Gooseberry vein banding associated virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Black currant reversion virus*, *Arabis mosaic virus*, *Cucumber mosaic virus* и *Tomato ringspot virus*; јагода: *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry mottle virus*, *Strawberry veinbanding virus*, *Arabis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Tomato black ring virus*, *Strawberry pseudo mild yellow-edge virus*, *Strawberry latent C*, *Tomato ringspot virus*, *Strawberry chlorotic fleck virus*, *Strawberry associated pallidosis virus*, *Strawberry necrotic shock virus*, *Beet pseudo-yellows virus*, *Fragaria chiloensis cryptic virus* *Fragaria chiloensis latent virus* и *Apple mosaic virus*; малина: *Black raspberry necrosis virus*, *Cucumber mosaic virus*, *Raspberry leaf mottle*, *Raspberry leafspot*, *Raspberry vein chlorosis virus*, *Raspberry yellow spot*, *Rubus yellow net virus*, *Arabis mosaic virus*, *Cherry leaf roll virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Tomato black ring virus*, *Apple mosaic virus*, *Raspberry bushy dwarf virus* и *Rubus stunt phytoplasma*.

Резултати тестирања језграстих врста воћака (леска и бадем) морају бити негативни на следеће вирусе: бадем: *Plum pox virus*, *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus*, *Apple chlorotic leafspot virus*, *Apple mosaic virus*, *Tomato black ring virus*; леска: *Apple mosaic virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* и фитоплазму: *Hazelnut maculatura lineare phytoplasma*.

Резултати тестирања винове лозе морају бити негативни на следеће вирусе чије се присуство обавезно утврђује: *Grapevine fanleaf virus (GFLV)*, *Arabis mosaic virus (ArMV)*, *Grapevine leafroll-associated virus 1 (GLRaV-1)*, *Grapevine leafroll-associated virus 3 (GLRaV-3)*, *Grapevine Pinot Gris virus (GPGV)* и *Grapevine fleck virus (GFkV)* – само код подлога, као и на фитоплазме: *Grapevine flavescence doree phytoplasma* и *Grapevine bois noir*. Поред наведених вируса и фитоплазми за „virus free“ садни материјал резултати тестирања винове лозе морају бити негативни и на следеће вирусе: *Grapevine chrome mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*,

Strawberry latent ringspot virus, Tomato black ring virus, Grapevine leafroll-associated virus 2, 4, 5, 6, 7, 8 и 9, Grapevine virus A, Grapevine virus B, Grapevine rupestris stem pitting associated virus, као и на друге фитоплазме (other yellows phytoplasmas).

Резултати тестирања хмеља морају бити негативни на следеће вирусе: *Apple mosaic virus, Arabis mosaic virus, Hop mosaic virus, Cherry leaf roll virus, Hop latent virus, Cucumber mosaic virus, Petunia asteroid mosaic virus, Tobacco necrosis virus,* као и на виroid: *Hop latent viroid.*

Званична ELISA и RT-PCR/PCR тестирања и индексирање на индикатор биљкама обављају овлашћене организација за ове послове у земљи или иностранству које испуњавају услове за ове послове.

Генетичка селекција

Активности предложених, односно обављених програма на генетичкој селекцији се морају спроводити као фаза клонске селекције, уз истовремену здравствену (фитосанитарну) селекцију, као идентификацију сорти, односно будућих клонова применом различитих техника.

У овом програму се прихвата генетичка селекција као:

- масовна клонска селекција (позитивна и негативна), и
- индивидуална клонска селекција.

Циљ масовне клонске селекције треба да буде одабирање већег броја елитних биљака у оквиру клона који је мутирао и њихово вегетативно размножавање, при чему се не води посебна евиденција о вегетативном потомству сваке одабране индивидуе. Тако се добија заједничко потомство елитних биљака међу којима може да се настави одабирање, ако се користи вишеструка селекција. Коришћењем масовне клонске селекције може да се очува идентитет сорте, тј. њених специфичних особина кроз пречишћавање популације од негативних мутаната и спречавање њиховог даљег размножавања. Ово се дозвољава код аутохтоних, регионалних и домаћих створених сорти, као и код подлога.

Циљ индивидуалне клонске селекције треба да буде издвајање и размножавање позитивних мутаната и њихово увођење у производњу у статусу клона. При индивидуалној клонској селекцији вегетативно потомство сваке одабране, елитне индивидуе гаји се посебно као независан клон. Сваки одабрани индивидуални клон је неопходно вегетативно размножити (односно умножити) и у упоредном огледном засаду са изворном сортом утврди узрок позитивне промене (мутација или модификација) и његову стабилност.

Масовна клонска селекција

Овај тип селекције подразумева испитивање и означавање биљака у засаду одређене сорте, односно подлоге, а укључује фенотипску (визуелну) генетичку и здравствену (фитосанитарну) селекцију на основу визуелне оцене, чиме се добија прочишћен и уједначен, али не и потврђено чист и здравствено исправан матаријал. Према караткеру, масовна клонска селекција може бити позитивна или негативна.

Приликом ове селекције се врше три евалуације. Прва се спроводи од кретања вегетације до почетка сазревања плодова, ради сортне идентификације, оцене бујности, здравственог стања, као и евентуалних оштећења биљака.

Друга евалуација се врши пре бербе, током фазе пуне зрелости плодова, када се прегледају и оцењују општом оценом принос, карактеристике плода, степен осетљивости према економски најважнијим проузроковачима болести итд.

Трећа евалуација се врши од краја лета па до опадања лишћа ради детекције симптома неких вирусних и фитоплазмоза у случају селекције винове лозе, или у периоду вегетације који је оптималан за читавање евентуалног присуства вирусних или њим сличних инфекција који може бити специфичан за врсту воћака и одговарајућег патогена (пролеће и/или лето).

Позитивна масовна клонска селекција

Позитивна масовна клонска селекција треба да се обавља на основу позитивних и типичних фенотипских карактеристика сорте, односно подлоге. Одабране биљке се морају обележавати, а подаци о свим активностима се морају евидентирати у књизи селекције.

Испитивање одабраних јединки, односно биљака, при чему се утврђују производне, односно билошке карактеристике, се обавља најмање три године узастопно, а утврђивање одређених особина се врши по одговарајућим методама (UPOV, OIV и други дескриптори који треба да се дефинишу у пријави на конкурс). У циљу идентификације сорти или будућих клонова, као и анализе генетске варијабилности унутар популације сорти, поред примене морфолошких техника, може се вршити и примена савремених молекуларно генетских метода.

Потенцијални клонови, добијени на такав начин могу послужити као полазна основа за индивидуалну клонску селекцију.

Негативна масовна клонска селекција

Негативна масовна клонска селекција треба да се обавља на тај начин што се уочавају, означавају и евидентирају само биљке са нетипичним и негативним сортним карактеристикама, односно карактеристикама подлога, болесне биљке, као и оне које по свом општем изгледу не задовољавају постављене циљеве селекције. Такве биљке се искључују из размножавања и оне се морају искрчити из засада.

С обзиром да је ова метода једноставна и брза, препоручују се само за клонску селекцију подлога.

Индивидуална клонска селекција

Индивидуална клонска селекција треба да се обавља на тај начин да се одабирају елитне биљке, које се морају генетички (по одговарајућим дескрипторима) и здравствено (фитосанитарно) проверавати (на присуство најважнијих регулисаних штетних организама у складу са одговарајућим шемама сертификације), током најмање две вегетативно размножене генерације.

Индивидуална клонска селекција се врши унутар популације сорте, а поступак се дели у три фазе:

- Предклонска селекција иницијалних (примарних) елитних биљака (кандидат клонова);
- Селекција потенцијалних кандидат клонова (клонска селекција);
- Закључно испитивање и признавање (регистрација) нових клонова.

Предклонска селекција

Предклонска селекција треба да почне од активности на избору кандидат клонова иницијалних (примарних) биљака које су већ постигле високе оцене у поступку масовне позитивне клонске селекције. Поред овога, уколико су запажене позитивне особине одређених биљака у производном засаду, иницијалне (примарне) биљке могу бити изабране и у самом производном засаду. Ове одабране биљке се означавају као кандидат клонови иницијалних (примарних) елитних биљака и оне се укључују у поступак даље селекције.

Предклонска селекција треба обухватити обилазак и посматрање најмање 10.000 биљака сорте/подлоге винове лозе, односно хмеља из којих се врши предклонска селекција, односно најмање 3.000 биљака сорте/подлоге коштичавих, 2.000 биљака сорте/подлоге јабучастих, 1.000 биљака сорте/подлоге језграстих, односно 1.000 биљака сорте/подлоге јагодастих врста воћака и најмање 50.000 биљака јагоде. Пожељно је да се засади, односно биљке дате сорте / подлоге налазе на више различитих локалитета, односно положаја, међу којима се у првој години бира 1-2% најбољих индивидуа (биљака) које ће се детаљно пратити и изучавати у следеће 3 године како би се утврдило да ли су настале позитивне промене стабилне. Одабране биљке не смеју показивати никакве симптоме економски штетних болести (вируси, фитоплазме и др. у зависности од врсте) које се преносе калемљењем и њихово присуство се тестира посебним прописаним лабораторијским тестовима.

Уколико се ради о некој угроженој или реткој аутохтоној, регионалној, односно домаћој створеној сорти/подлози чији је број биљака јако мали, предклонска селекција може да обухвати и мањи број биљака, односно онај број који постоји на терену.

Селекција потенцијалних кандидат клонова

Селекција потенцијалних кандидат клонова се мора вршити у огледном засаду у коме је вегетативно потомство безвирусних матичних биљака из предклонске селекције посађено у уједначеним условима, а све у циљу уклањања утицаја спољних услова на

испољаванье производних особина датих потенцијалних клонова. На овај начин је омогућено да се лакше уоче унутарсортне разлике, односно да се позитивне промене настале мутацијама које су уочене на иницијалним (примарним) елитним јединицама, односно биљкама у току предклонске селекцији потврде.

Биљке које су настале вегетативним умножавањем иницијалних (примарних) јединки, односно биљака се у огледном засаду испитују као кандидат клонови (потенцијални клонови) и они морају бити заступљени у сваком огледном засаду са по 5 биљака у најмање три понављања за винову лозу, јагодасте воћне врсте и хмељ, односно најмање 6 биљака (пожељно 20) код дрвенстих воћних врста. Испитивање кандидат клонова се мора обављати најмање три године у току периода родности, а код кандидата чији су плодови намењени преради, врши се и најмање двогодишње испитивања параметара квалитета тих производа.

Завршно испитивање клонова

Након завршеног поступка селекције између клонских линија прве генерације, одабрани најперспективнији кандидат клонови се размножавају за подизање компаративног огледног засада и наставак испитивања у тзв. закључном испитивању. Завршно испитивање клонова се обавља након издвајања неколико најбољих кандидат клонова из друге фазе индивидулане клонске селекције. Клонови се морају испитивати на најмање две локације, а пожељно је да буду калемљени на најмање две различите подлоге. Огледи са клоновима могу бити и огледи приликом признавања клонова од стране Министарства.

Да би се клон неке сорте / подлоге признао, он мора да задовољи следеће услове:

- Да се разликује од просека сорте / подлоге;
- Да су разлике позитивне, стабилне и да се преносе на потомство вегетативним размножавањем (умножавањем);
- Да је садни материјал клона ослобођен од вируса и других регулисаних штетних организама који се преносе на потомство калемљењем.

Прилог 4 – Упутство за припрему и спровођење пројеката сертификације и клонске селекције

Општа правила

Пројекте пријављују правна лица са територије Републике Србије самостално или у сарадњи са домаћим и/или страним научноистраживачким институцијама, односно правним лицима (пре свега произвођачима виших категорија садног материјала или лабораторијама за испитивање присуства произроковача болести и/или параметара квалитета) или са уговорно ангажованим лицима која нису запослена у датом правном лицу али обављају активности на сертификацији и/или клонској селекцији.

Пројекти се предлажу као програми са логичним и фазним активностима, при чему свака годишња фаза појединачно не може бити дужа од годину дана од дана закључења уговора. Трајање припремне фазе не може бити дуже од 6 годишњих појединачних фаза (за дрвенате врсте), односно 3 (за зељасте врсте), а укупно трајање општег целокупног програма, односно пројекта треба да се финализује коначним резултатима најдуже за 15 година за јагодасте воћне врсте и хмељ, односно за најдуже за 25 година за остале врсте воћака и винове лозе.

Пре него што се започне евалуација пријављених пројеката, Управа за аграрна плаћања може одбацили пријаве у следећим случајевима:

- непотпуне или формално неисправне пријаве пројеката,
- пријаве које имају неисправне носиоце података (компакт дискови, USB и др.) са подацима о пријави пројекта,
- пријаве које садрже нетачне податке,
- ако пријаве нису предате у року дефинисаним конкурсом,

Комисија утврђује испуњеност услова за остваривање права на подстицаје, утврђује ранг листу подносилаца пријаве на конкурс и даје предлог директору Управе за доделу подстицаја за сертификацију и клонску селекцију.

Оцена предлога пројекта

Утврђивање испуњености услова за остваривање права на подстицаје, утврђивање ранг листе кроз оцењивање предлога пројеката врши стручна Комисија коју образује директор Управе за аграрна плаћања.

Оцена предложеног пројекта квантификује се максимално до 100 поена узимајући у обзир:

1) Сертификацију и/или клонску селекцију сорти (до 9 поена) која обухвата:

- претежно интернационалне сорте (1 поен),
- претежно регионалне сорте и/или подлоге (3 поена),
- претежно домаће створене сорте /или подлоге (5 поена),
- претежно одомаћене сорте /или подлоге (аутохтоне / локалне, ретке и угрожене сорте) (9 поена);

2) Квалификације пројектног тима (до 25 поена), и то:

2.1.) Компетенцију руководиоца пројекта (до 10 поена) која обухвата:

- ниво образовања (у области пољопривреде), и то:
  - дипломирани инжењер (1 поен),
  - мастер или магистар / дипломирани инжењер на мастер или магистарским студијама (2 поена),
  - доктор наука / мастер или магистар на докторским студијама (3 поена),
- укупан М фактор у последњих 5 година (до 2 поена), и то:
  - најмање 50 - М коефицијент (1 поен),
  - више од 50 - М коефицијент (2 поена),
- искуство у сертификацији и/или клонској селекцији (доказано потврдом о учешћу у најмање једном двогодишњем пројекту и/или послу сертификације и/или клонске селекције, потврдом ментора са последипломских студија о експерименталном научном двогодишњем раду на клонској селекцији, сертификацији, идентификацији (морфолошкој и/или гентеској) и опису (дескрипцији) сорти, проучавању особина сорти и клонова и слично (до 2 поена); и то:
  - не (0 поена),

- да (2 поена),

2.2.) Компетенцију предложеног стручног тима, без руководиоца (до 15 поена) која обухвата:

- укупан број стручних лица са високим образовањем из области пољопривреде и/или прехранбене технологије биљних производа (смерови: воћство и виноградарство, прехранбена технологија биљних производа, заштита биља, хортикултура, ратарство и повртарство – за клонску селекцију хмеља и слично) и сарадника (лабораната, хемичара) (без руководиоца пројекта) (до 5 поена), и то:

- до два стручна лица и сарадника (1 поен),
- до три стручна лица и сарадника (2 поена),
- до четири стручна лица и сарадника (3 поена),
- до пет стручних лица и сарадника (4 поена),
- више од пет стручних лица и сарадника (5 поена),

- број стручних лица са високим образовањем из области пољопривреде и/или прехранбене технологије (смерови: воћство и виноградарство, прехранбена технологија биљних производа, заштита биља, хортикултура, ратарство и повртарство – за клонску селекцију хмеља и слично) (до 5 поена), и то:

- до два (1 поен),
- до три (2 поена),
- до четири (3 поена),
- до пет (4 поена),
- више од пет (5 поена),

- искуство у сертификацији и/или клонској селекцији (доказано кроз потврде у учешћима у најмање двогодишњим пројектима и/или пословима сертификације и/или клонске селекције или сличним пословима на утврђивању сортности и здравственог стања у воћњацима, виноградима или хмељарницима, током последипломских студија и слично) (до 5 поена), и то:

- до два стручна лица и сарадника испуњавају услове (1 поен),
- до три стручна лица и сарадника испуњавају услове (2 поена),
- до четири стручна лица и сарадника испуњавају услове (3 поена),
- до пет стручних лица и сарадника испуњавају услове (4 поена),
- више од пет стручних лица и сарадника испуњавају услове (5 поена),

3) Техничке капаците (до 10 поена), и то:

- поседовање лабораторије за испитивање параметара квалитета и/или за идентификацију сорти молекуларно генетским методама и/или за тестирање на присуство одговарајућих (наведених у конкурс) проузроковача болести (пре свега вируса) и/или мрежаника за чување и умножавање садног материјала за сертификацију и клонску селекцију (до 10 поена), и то:

- не (0 поена),
- поседовање лабораторије за испитивање параметара квалитета или идентификацију сорти молекуларно генетским методама или лабораторије за фитосанитарна испитивања или за чување и умножавање садног материјала за сертификацију и клонску селекцију (5 поена),
- поседовање лабораторије за испитивање параметара квалитета, лабораторије фитосанитарна испитивања и мрежаника за чување и умножавање садног материјала за сертификацију и клонску селекцију (10 поена);

4) Оцену предлога пројекта од стране стручне Комисије, која се заснива на оценама следећих делова (до 40 поена):

4.1.) Квалитет пројекта (до 20 поена), и то:

- Познавање процедура сертификације и клонске селекције (кроз јасно и недвосмислено представљање процедура сертификације и клонске селекције по основу законске регулативе и стандарда Европске уније, ЕРРО-а, ОИВ-а, дескрипције сорти по основу дескриптора UPOV-а, ОИВ-а и друго) (до 10 поена), и то:

- задовољавајуће (4 поена),
- добро (6 поена),
- врло добро (8 поена),
- одлично (10 поена),

- Опис проблема које пројекат решава (до 5 поена),

- задовољавајући (2 поена),
- добар (3 поена),

- врло добар (4 поена),
- одличан (5 поена),
- Циљеви пројекта (до 5 поена),
  - задовољавајући (2 поена),
  - добри (3 поена),
  - врло добри (4 поена),
  - одлични (5 поена),
- 4.2.) Описани очекивани позитивни утицаји пројекта (до 10 поена), и то:
  - Краткорочни и дугорочни утицај на привреду (воћарство, виноградарство и винарство и/или хмелјарство) (до 6 поена), и то:
    - задовољавајући (3 поена),
    - средњи утицај (4 поена),
    - јак утицај (5 поена),
    - веома јак утицај (6 поена),
  - План за дисеминацију пројектних активности и информисање јавности о пројекту (до 4 поена), и то:
    - задовољавајући (1 поен),
    - добар (2 поена),
    - врло добар (3 поена),
    - одличан (4 поена);
- 4.3.) Имплементација (до 10 поена), и то:
  - Опис радног плана (активности) пројекта (до 4 поена), и то:
    - задовољавајуће описан (1 поен),
    - добро описан (2 поена),
    - врло добро описан (3 поена),
    - одлично описан (4 поена),
  - Очекивани резултати који ће бити остварени (до 3 поена), и то:
    - мали или локално применљиви резултати (1 поен),
    - средњи или регионално применљиви резултати (2 поена),
    - високи или национално применљиви резултати (3 поена),
  - Ризици за имплементацију пројекта и план за њихово превазилажење (до 2 поена);
    - слабо образложен план за превазилажење ризика за имплементацију пројекта (0 поена),
    - добро образложен план за превазилажење ризика за имплементацију пројекта (1 поен),
    - одлично образложен план за превазилажење ризика за имплементацију пројекта (2 поена);

5.) Суфинасирање из сопствених / других извора (до 10 поена), и то:

- Минимум 10% укупне вредности пројекта (1 поен),
- > 10-20% укупне вредности пројекта (2 поена),
- > 20-30% укупне вредности пројекта (3 поена),
- > 30-40% укупне вредности пројекта (4 поена),
- > 40-50% укупне вредности пројекта (5 поена),
- > 50-60% укупне вредности пројекта (6 поена),
- > 60-70% укупне вредности пројекта (7 поена),
- > 70-80% укупне вредности пројекта (8 поена),
- > 80-90% укупне вредности пројекта (9 поена),
- > 90% укупне вредности пројекта (10 поена);

6.) Оцена искуства и релевантности (кроз имплементирани пројекте и/или активности) подносиоца пријаве с обзиром на постигнуте резултате у претходном периоду до дана подношења пријаве у области сертификације и/или клонске селекције воћака, винове лозе и хмелја (до 2 поена) и то:

- најмање два реализована пројекта и/или активности (поверени и/или овлашћени послови сертификације и/или клонске селекције и слично) (1 поен),
- три и више реализована пројекта и/или активности (поверени и/или овлашћени послови сертификације и/или клонске селекције и слично) (2 поена);

7) Пројекти који ће се имплементирати у подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди (до 2 поена), и то:

- минимум 5 насеља (катастарских општина) са отежаним условима рада у пољопривреди (1 поен),
- више од 5 насеља (катастарских општина са отежаним условима рада у пољопривреди (2 поена);

8) Пројекти који ће имати остварен привредни циљ кроз покретање производње садница клонског садног материјала (доказује се кроз прилагање уговора са расадничарима или изјавом о планираној количини произведених садница уколико је подносилац пријаве сам произвођач садног материјала) (до 2 поена), и то:

- не (0 поена),
- да (2 поена).

Пројектно финансирање/суфинансирање може се остварити ако је укупан збир поена већи од 50,00 поена.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси Директор Управе за аграрна плаћања на основу мишљења Комисије.

За прихваћене предлоге Управа за аграрна плаћања закључује уговор о реализацији са свим правним лицима која су остварила услове за реализацију пројеката.

Република Србија
 МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
 ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
 Упарава за аграрна плаћања
 Булевар краља Александра 84,
 11000 Београд

ПРИЈАВА
 ЗА ПРОГРАМЕ СЕРТИФИКАЦИЈЕ САДНОГ МАТЕРИЈАЛА И КЛОНСКУ СЕЛЕКЦИЈУ
 ВОЋАКА, ВИНОВЕ ЛОЗЕ И ХМЕЉА ЗА 2019. ГОДИНУ

Датум подношења пријаве: _____

ПОДАЦИ О ПОДНОСИЦУ ПРИЈАВЕ	
Пословно име подносиоца пријаве	
Адреса седишта	
Број телефона	
Број факса	
<i>E-mail</i> адреса	WEB-site
Матични број	ПИБ
Број рачуна и назив банке	
Име, презиме и функција одговорног лица	Број телефона и <i>e-mail</i> адреса одговорног лица
Број регистрованог пољопривредног газдинства	
Број и датум Решења из АПР-а или одговарајућег регистра	
Број и датум Решења о упису у Регистар произвођача садног материјала воћака, винове лозе, хмеља и подлога	
Подаци о научноистраживачким институцијама / правним лицима које ће заједно са подносиоцем пријаве учествовати у активностима	
ВРСТА ПРОГРАМА	
☐ Сертификација	☐ Сертификација и клонска селекција
Врста воћака, винова лоза или хмељ (навести)	
НАПОМЕНЕ	
(навести прецизно и јасно за сваку појединачну ставку)	

Општи подаци о пројекту

- Идеја програма (шира и ужа) *(најмање пола странице – користити величину фонта 10):*

...

- Описати проблематику сертификације и клонске селекције у Србији *(најмање две странице)*

...

- Описати укупну дужину трајања програма (пројекта) и дужину припремне фазе

...

- Детаљно описати шта је предвиђено да се реализује за пројектну годину за коју се конкурише *(најмање три странице)*

...

- Описати могућности које се отварају реализацијом целокупног програма *(најмање две странице)*

...

Подаци који се бодују *(из Прилога 4 – попунити у складу са Упутством):*

1) Сертификација и/или клонска селекција обухвата следеће сорте и/или подлоге које су претежно интернационалне, претежно регионалне, претежно домаће створене или претежно одомаћене *(описати јасно и детаљно)*

...

2) Квалификације пројектног тима, и то:

2.1.) Компетенција руководиоца пројекта:

- ниво образовања (у области пољопривреде) *(навести ниво образовања и фотокопију доказне документације)*

...

- укупан М фактор у последњих 5 година *(навести и приложити листу радова са референцама у прилогу)*

...

- искуство у сертификацији и/или клонској селекцији *(навести јасне податке и приложити фотокопије неопходне доказне документације)*

...

2.2.) Компетенција предложеног стручног тима, без руководиоца, која обухвата:

- укупан број стручних лица са високим образовањем из области пољопривреде и/или прехранбене технологије биљних производа (смерови: воћаство и виноградарство, прехранбена технологија биљних производа, заштита биља, хортикултура, ратарство и повртарство – за клонску селекцију хмеља и слично) и сарадника (лабораната, хемичара) (без руководиоца пројекта) *(навести податке и приложити фотокопије неопходне доказне документације)*

...

- Подаци о стручним лицима са високим образовањем из области пољопривреде и/или прехранбене технологије (смерови: воћаство и виноградарство, прехранбена технологија биљних производа, заштита биља, хортикултура, ратарство и повртарство – за клонску селекцију хмеља и слично) *(навести податке и приложити фотокопије неопходне доказне документације)*

...

- искуство у сертификацији и/или клонској селекцији (доказано кроз потврде у учешћима у најмање двогодишњим пројектима и/или пословима сертификације и/или клонске селекције или сличним пословима на утврђивању сортности и здравственог стања у воћњацима, виноградима или хмељарницима, током последипломских студија и слично) (*навести податке и приложити фотокопије доказне документације*)

...

3.) Технички капацитети и то:

- поседовање лабораторије за испитивање параметара квалитета и/или за идентификацију сорти молекуларно генетским методама и/или за тестирање на присуство одговарајућих (наведених у конкурс) проузроковача болести (пре свега вируса) и/или мрежаника за чување и умножавање садног материјала за сертификацију и клонску селекцију (*навести податке о лабораторији и фотокопије сертификата о акредитацији уз пратећа документа сертификата – обим акредитације*)

...

4) Оцена предлога пројекта од стране стручне Комисије, која се заснива на оценама следећих делова

4.1.) Квалитет пројекта, и то:

- Познавање процедура сертификације и клонске селекције (кроз јасно и недвосмислено представљање процедура сертификације и клонске селекције по основу законске регулативе и стандарда Европске уније, ЕРРО-а, ОИВ-а, дескрипције сорти по основу дескриптора UPOV-а, ОИВ-а и друго (*јасно навести детаљне податке најмање на десет страница и доставити прилог ако је велики текст*))

...

- Опис проблема које пројекат решава

...

- Циљеви пројекта

...

4.2.) Описани очекивани позитивни утицаји пројекта, и то:

- Краткорочни и дугорочни утицај на привреду (воћарство, виноградарство и винарство и/или хмељарство)

...

- План за дисеминацију пројектних активности и информисање јавности о пројекту

...

4.3.) Имплементација, и то:

- Опис радног плана (активности) пројекта (*јасно навести податке најмање на три странице и табелу са прегледом предвиђених активности и временим рековима имплементације активности*)

...

- Очекивани резултати који ће бити остварени

...

- Ризици за имплементацију пројекта и план за њихово превазилажење

..

.

5.) Суфинасирање из сопствених / других извора (*навести податке о финансирању и процентуални удео*)

...

6.) Оцена искуства и релевантности (кроз имплементирани пројекте и/или активности) подносиоца пријаве с обзиром на постигнуте резултате у периоду од 2012. године до дана подношења пријаве у области

